Dr. Morvai Krisztina jogász, Európai Parlamenti képviselő, az EP Szabadságjogi, Rendészeti és Igazságügyi (LIBE) Bizottságának tagja

SAJTÓKÖZLEMÉNYE az Azeri gyilkos átadási ügye kapcsán – I. Lehetővé teszi az irányadó jogszabály a kegyelem adását hasonló esetben (Európai Egyezmény 12. Cikk). II. A Magyar Kormánynak haladéktalanul az Európa Tanácstól kell kérnie az ügy „barátságos rendezésének" megkísérlését (Európai Egyezmény 23. Cikk). III. Az mno.hu oldalon közölt azeri levél általánosan fogalmaz, Magyarországnak konkrét garanciát kellett volna kérnie.

I. Az azeri gyilkos átadása az Európa Tanács keretei között, Strasbourgban 1983-ban született, az elítélt személyek átszállításáról szóló egyezmény alapján történt (a továbbiakban: Egyezmény), amelyet Magyarország az 1994. évi XX. törvénnyel hirdetett ki, így az Egyezmény teljes szövege bárki számára, magyar nyelven elérhető.
II. Az Egyezménynek a jogeset jelen állása szerinti két legfontosabb rendelkezése a következő:

A, 12. cikk
Egyéni kegyelem, közkegyelem, büntetés átváltoztatása
Mindegyik fél gyakorolhat egyéni kegyelmet, közkegyelmet vagy átváltoztathatja a büntetést alkotmányának vagy jogszabályainak megfelelően.
A következtetések,
a, Azerbajdzsán nem sértette meg az Egyezményt azzal, hogy Safarov esetében egyéni kegyelmet gyakorolt.
b, Magyarország tudta, hogy a vonatkozó Egyezmény értelmében Safarov kegyelmet kaphat, ez ténykérdés, nem vélemény kérdése, így e körben a további vitát feleslegesnek tartom.
c, Magyarország akkor járt volna el helyesen, hogy ha írásos garanciát kért volna arra, hogy Azerbajdzsán a konkrét ügyben nem fog élni a 12. cikkben foglalt lehetőséggel.

B, 23. Cikk Barátságos rendezés
Az Európa Tanács büntetőjogi kérdésekkel foglalkozó Európai Bizottságát tájékoztatni kell a jelen Egyezmény alkalmazásáról. A Bizottság szükség esetén megkönnyíti az Egyezmény alkalmazásából adódó bármely nehézség barátságos rendezését
Következtetés:
Jogi és diplomáciai szempontból egyaránt helyes lenne, ha Magyarország ebben a helyzetben az Európa Tanács illetékes bizottságához fordulna.
III. Az azeri levél (mno.hu)
Az azerbajdzsáni Igazságügyminisztériumnak az mno.hu oldalon közzétett levele utalás az Egyezmény 9. Cikkére, amely alapján a részes államok kétféle rendszer közül választhatnak az Egyezmény végrehajtása során. Az egyik (9. Cikk 1. pont) a.) folytatják a külföldön kiszabott büntetés végrehajtását vagy b.) átalakítják a külföldön kiszabott ítéletet saját határozatukká. Ugyanezen Cikk 2. pontja szerint a Végrehajtó Állam (itt Azerbajdzsán) kérelemre köteles

értesíteni az Ítélkező Államot (itt Magyarország), hogy a két rendszer közül melyiket alkalmazza (nyilvánvalóan a konkrét ügyben). Az azeri levél egyértelműen általánosságban fogalmazott, azaz azt fejezte ki, hogy a két lehetőség közül általában az a.) pontban foglaltat alkalmazzák. (Természetesen abban az esetben, ha a büntetést ténylegesen végre akarják hajtatni, s nem kívánnak kegyelmet adni, amely kérdésről nem kérdezték őket, s ők nem is nyilatkoztak). Ilyen megfogalmazás mellett (ld. alább a levél fordítását) álláspontom szerint rá kellett volna kérdeznie a magyar Minisztériumnak, hogy a konkrét esetben is az átalakítás nélküli végrehajtást fogják-e választani, s tényleges végrehajtást ígérnek-e, azaz változtatás nélkül végrehajtják-e a magyar ítéletet. Egy nem általános, hanem konkrét megfogalmazás esetében ténylegesen lehetne az azeri hatóságot hazugsággal vádolni, így azonban ez a vád nem teljesen megalapozott.

A levél második részében az azeri minisztérium (szintén általánosságban) ismerteti, hogy Büntető Törvénykönyvük hogyan szabályozza az életfogytiglani szabadságvesztést.

Feladó: Igazságügyminisztérium
Azerbajdzsáni Köztársaság
Címzett: Magyarország Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériuma

Ügyszám: 14/12-4408
Dátum: 2012. augusztus 16

Az önök hivatkozási száma: 06.08.2012.
XX-NBSKFO/3743/4/2012

Az Azerbajdzsáni Köztársaság Igazságügyminisztériuma nagyrabecsülését fejezi ki Magyarország Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériumának, s tisztelettel közli az alábbiakat.

Válaszként az önök érdeklődésére Ramil Sahib Safarov-al kapcsolatban, aki büntetését tölti Magyarországon, tájékoztatjuk önöket, hogy a külföldi államok bíróságainak az elítélt személyek büntetésük hátralévő részének az Azerbajdzsáni Köztársaságban történő letöltése végett történő átadásáról (átszállításáról) szóló döntései az Európai Egyezmény 9.Cikkének 1. bekezdése a, pontja alapján történik, bárminemű átalakítás nélkül, s anélkül, hogy bármiféle új bírósági eljáráson kellene átmenni.
Szintén tájékoztatjuk önöket arról, hogy az Azerbajdzsáni Köztársaság Büntető

Törvénykönyvének 57.3 cikke alapján az olyan elítélt büntetése, aki életfogytiglani szabadságvesztést tölt csak akkor változtatható át bíróság által határozott tartamú szabadságvesztésre, illetve az elítélt akkor bocsátható feltételes szabadságra, ha az ítéletből már legalább 25 évet letöltött.
Az Azerbajdzsáni Köztársaság Igazságügyminisztériuma megragadja az alkalmat, hogy kifejezze legmélyebb tiszteletét Magyarország Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériuma felé és előre is megköszönje az együttműködést.

Vilayat Zahirov

Igazságügyminiszter helyettes
Azerbajdzsáni Köztársaság